

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os	Vzdelávanie
Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a
Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšť'a
Kód projektu ITMS2014+	312011S716
Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub - PRÍRODOVEDA
Dátum stretnutia pedagogického klubu	24. 05.2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Kamila Kovalančíková
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zs1hnusta.edupage.org/

Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová :

Druhy textov, práca s textom- prírodovedným/vlastivedným, čitateľská gramotnosť, výmena skúseností .

Krátka anotácia :

Zasadnutie klubu sa zaoberalo témou, ako pracovať so žiakmi s prírodovedným /vlastivedným textom, ako pracovať s jeho analýzou .

Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma: Čitateľská gramotnosť

Program zasadnutia klubu :

1. Otvorenie pedagogického klubu
2. Práca s knihou- prírodovedné a vlastivedné texty.
3. Analýza textu.
3. Výmena skúseností z praxe.
4. Diskusia.
5. Závery a odporúčania.

1. Otvorenie pedagogického klubu:

V úvode zasadnutia pedagogického klubu koordinátorka Mgr. Kamila Kovalančíková privítala členov klubu Prírodoveda a oboznámila ich s programom dnešného zasadnutia. Pripomenula, že tento program už zaslala členom klubu vopred, aby sa mohli na zasadnutie pripraviť. Skonštatovala, že všetky aktivity nás učiteľov a teda aj členov nášho klubu by mali viesť k tomu, aby sa zvýšila inkluzívnosť, zabezpečil sa rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšili sa výsledky a kompetencie našich detí a žiakov, čo vyplýva aj z národného projektu „Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšťa“. Prírodoveda či prvouka, vlastiveda, ale aj ostatné prírodovedné predmety sú potenciálnou možnosťou záujmu detí, nakoľko sa denne stretávajú so zákonitosťami prírody, či života ako takého. Treba však žiakov motivovať, poukazovať na príklady z praxe a dôsledne sa na činnosť so žiakmi pripravovať. Netreba zabúdať ani na teóriu, prácu s knihou s prírodovednými textami.

Ďalej p.Kovalančíková skonštatovala, že všetci členovia klubu sú prítomní a klub môže zasadať.

2. Práca s knihou- prírodovedné, vlastivedné texty

Mgr. Libiaková: Kolegyňa pripomenula teoretické východiská k danej téme z vlastného vzdelávania a pripomenula ostatným členom nasledovné:

Proces porozumenia textu:

- Porozumenie slov
- Vyvodzovanie významu neznámych slov
- Porozumenie viet a vzťahov medzi nimi
- Vyhľadanie explicitne vyjadrených informácií
- Sformulovanie pokračovania príbehu
- Vyjadrenie svojho názoru
- Usporiadanie obrázkov alebo viet podľa časovej postupnosti
- Vyhľadať kľúčové slová

Texty môžu byť literárne alebo informačné. Obidva druhy sa nachádzajú napr. v pracovných učebniciach vlastivedy, ktorú používame.

Nakoľko má skúseností s vyučovaním vlastivedy u štvrtákov, orientovala sa pri príprave na dnešné zasadnutie klubu na prácu s textom v učebnici Vlastivedy pre 4.ročník od vydavateľstva Aitec. A skonštatovala, že:

Pracovná učebnica je:

- zdrojom informácií a sprostredkovaných pomocou kľúčových slov a hlavných textov,
- využíva informácie z rôznych zdrojov,
- dáva priestor na využitie medzipredmetových vzťahov,
- obsahuje typy úloh na všetky úrovne Bloomovej taxonómie.

V kapitolách sa nachádzajú:

- hlavný text, kľúčové a pomocné slová,
- časová priamka alebo mapa,
- obrazový materiál, fotografie,
- kvíz, náučné i zábavné úlohy,
- slovník,
- pozvanie na výlet, povesť,
- už viem.

V hlavnom texte sú ponúknuté základné informácie, žiaci pracujú s kľúčovými a pomocnými slovami. K textu sa viaže obrazový materiál, časová priamka alebo mapa, podľa témy. Riešením ponúknutých úloh si žiaci precvičia a utvrdia učivo. V kvíze si zábavnou formou preveria vedomosti, v závere žiaci riešia kvíz z celoročných úloh.

Práca s povest'ou ponúka možnosť dramatizácie, aj možnosť práce ako s literárnym textom na hodinách literatúry – tvorba osnovy, určenie hlavnej myšlienky, obsah prečítaného textu, charakteristika postáv, vyjadrenie pocitov o pod.

Nájdeme aj aktivity na domácu prácu, bádanie, hľadanie informácií, súvislostí k obci, regiónu.

Na hodinách môžeme využiť riadený rozhovor, didaktické hry, pojmové mapovanie, projektové vyučovanie, dramatizáciu, bádanie, besedy, diskusiu, úlohy na kritické myslenie.

Žiť na úrodných, ako sa mení život na Slovensku

Slovensko v minulosti a dnes

V kapitole Slovensko v minulosti a dnes sa budeme venovať životu ľudí, ktorí žili na území dnešného Slovenska. Dozvieme sa o niektorých významných obdobiach našej histórie. Zoznámime sa s niektorými dôležitými osobnosťami našej minulosti. Budeme spoznávať, ako na našom území ľudia v minulosti žili, pracovali, vzdelávali sa. Spoločne budeme cestovať časom a sledovať, ako sa menil život na Slovensku.

1. Storočie - obdobie trvajúce 100 rokov, napríklad od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2100 je 21. storočie. Je to storočie, v ktorom žijeme.

Na území dnešného Slovenska bolo súčasťou územia Uhorska.

Na území dnešného Slovenska sa usadili kmeňové Slovany.

Začiatok Veľkomoravskej ríše Príchod Konštantína a Metoda Panovanie Svätopluka

Vznik Uhorska

Územie dnešného Slovenska patrilo do Veľkomoravskej ríše.

Naši predkovia bojovali s Tatármi aj s Turkami.

Vpád Tatárov do Uhorska

Vpád Turkov do Uhorska

Panovanie Márie Terézie

Písanie Ľudovíta Štúra

1. svetová vojna Vznik Československej republiky 2. svetová vojna Vznik Slovenskej republiky

Súčasný

V súčasnosti žijeme v samostatnej Slovenskej republike.

16

Život v dávnej minulosti

Kľúčové slová: Slovania, osídľovanie, kmeň
Pomocné slová: príbytky, zberateľský

Nájdí na časovej priamke informácie o Slovanoch.

1. Pracuj s textom.
a) Podčiarkni informácie, ktoré sú pre teba nové.
b) Prerušujaj text. Pomôž si kľúčovými a pomocnými slovami.

V dávnej minulosti ľudia putovali z miesta na miesto a hľadali si čo najlepšie územie pre život. Naši predkovia, **Slovania**, sa usídlili na **nížľach** a v **údoloch** pozdĺž riek. **Rieky** im zabezpečovali vodu a obživu. Živil sa **lovom** zvierat a **zberom** plodov. Postupne začali **pestovať** rôzne plodiny a **chovať** zvieratá. Vedeli získavať med lesných včiel. Slovania boli zruční remeselníci. Vyrábali keramiky, nástroje z dreva a železa. Stávali si jednoduché **príbytky** z hlíny, slamy alebo dreva, ktoré boli zahĺbené do zeme. Tak vytvárali prvé osady. Obyvatelia blízkych osád si navzájom pomáhali ubrániť seba, úrodu a zvieratá pred spoločnými nepriateľmi. Osady sa postupne začali spájať do **kmeňov** na čele s náčelníkmi. **Slovania** už veľmi veľa rokov obývali územie dnešného Slovenska. O tom, ako žili, sa dozvedáme z predmetov nájdených v archeologických náleziskách.

2. Priradi k názvom správne obrázky.

ukážka domov v opevnenom tradičnom

nádoby na uskladnenie obilja

šperky

vyššovanie Moreny (slovenskej bohyně zimy a chladu)

19

Ponuka úloh (individualizácia činnosti podľa úrovne)

3 Diskutujte o tom, ako asi žili prví Slovania. Prečo si začali stavať prilytky, pestovať plodiny a chovať zvieratá?

4 Vyfarbi rovnakou farbou slová alebo slovné spojenia, ktoré spolu súvisia.

spôsob získavania potravy
kmeň
prilytky

lov zvierat pomoc

chov zvierat osada

zbieranie plodov slama

pestovanie plodov

nepríateľ hĺina

drevo náčelník

5 Vylíšti názvy zvierat a napíš ich do rámečkov. Urči, aký úžitok z nich mali ľudia v dávnej minulosti. Povedz, aký úžitok z nich máme dnes.

A	B	C	D
kra	zy	ko	la
ky	svi	ne	ce
ov	ze	ky	kač
sliep	ko	vy	ne

A B C D

A B C D

D C B A

C B A D

6 Rozhodni o pravdivosti (P) alebo nepravdivosti (N) každého tvrdenia. Písmená napíš do rámečka. Nepravdivé tvrdenia oprav tak, aby boli pravdivé.

a) Ľudia v minulosti obývali najčastejšie miesta, ktoré boli vysoko v horách. Z toho sa dajú v prírode postaviť prilytky?

b) Slovania sa usadili aj na území dnešného Slovenska.

c) Ľudia si stavali prilytky z piesku a trávy.

7 Vyhľadaj na internete, v encyklopédiách alebo v knihách a doplň ďalšie zaujímavé informácie o živote Slovanov na našom území.

Slovania sa zväčša živilí poľnohospodárstvom a chovom Pestovali

..... Boli aj schopnými remeselníkmi. Poznali remeslá a

Zaujímavosť

Samo bol kmepec, ktorý zjednotil kmeň Slovanov. Na našom území vytvoril prvú slovanskú ríšu. Volala sa **Samova ríša**. Stal sa jej panovníkom. Po Samovej smrti táto ríša zanikla.

Ponuka úloh (individualizácia činnosti podľa úrovne)

8 Vytvor pojmovú mapu. Napíš, čo ti prišlo na um pri slovách **dôkazy o živote v minulosti**.

predmety z minulosti

Dôkazy o živote v minulosti

9 Prezi si obidva obrázky slovanskej osady. Najdi v nich 5 rozdielov.

10 Porozmýšľaj a povedz, ako mohli vyzeráť miska, džbán alebo nástroj na lovenie zvierat v minulosti. Nakresli niektorý z predmetov. Pokús sa ho vyrobiť z modelovacej hmoty. Diskutuj o tom, ako tieto predmety vyzerali v minulosti a ako vyzerajú dnes.

11 **Poveš o Perúnovi a Velesovi** (autorský spracovanie)

Kedysi dávno vládla, kam oko dohľadlo, bolo len nebo a nekonečné more. Po vodách mora sa na loďke plavil Perún, slovanský boh blesku a hromu.

Jedného dňa k loďke pripíplával Perúnov brat Veles. Veles priniesol Perúnovi z morského dňa za hrsť piesku. Perún rozhodi piesok na more. Tam, kde piesok dopadol, vznikol ostrov.

Rozhodli sa Veles s Perúnom o ten kúsok zeme zápasť. Tuho bojovali. Vládla tam, kde Veles hodil Perúna do mora, vznikla zem. Vládla tam, kde Perún hodil Velesa, vznikli pohoria.

Ťažký boj však Veles prehral. Bratia sa dohodli, že Perún sa stane pánom zeme a Veles pánom podzemia.

Už viem... ... čo je to ... **Čas na ...** ... povedz, ktoré kmeň v dávnej minulosti žil na území dnešného Slovenska.

Mgr. Kovalančíková Kolegyňa vychádzala z testovania čitateľskej gramotnosti PISA a uviedla prítomným členom klubu nasledovné:

Aby sa žiak zlepšoval v čítaní s porozumením, musí svoje čitateľské zručnosti rozvíjať na rôznych typoch textov. Každý text si vyžaduje odlišný spôsob čítania a porozumenia. V rámci testovania čitateľskej gramotnosti PISA sa texty delia podľa formy textu, typu textu a rozlišujú sa texty určené pre rôzne situácie. Jednotlivé typy sa odlišujú spôsobom spracovania, výberom a usporiadaním jazykových prostriedkov aj zámerom autora.

Texty sa podľa formy delia na (podľa PISA 2009, Koršňáková a kol., 2010, s. 10):

- Súvislé texty** – sú tvorené vetami, ktoré sú usporiadané do odsekov a väčších celkov bez prerušenia. Nepoužíva sa členenie textu odrážkami. Patrí sem napr. rozprávanie, opis, výklad, argumentácia a podobne.
- Nesúvislé texty** – nesúvislý text je prerušovaný alebo je rôzne štruktúrne usporiadaný. Medzi nesúvislé texty sa zaraďujú mapy, grafy, informačné letáky, schémy, formuláre a ďalšie.
- Kombinované texty** – vznikajú kombináciou súvislých a nesúvislých textov.
- Zložené texty** – pozostávajú z viacerých samostatných textov.

Testovanie čitateľskej gramotnosti PISA rozlišuje rôzne typy textov podľa obsahu. „Najčastejšie využívanými typmi textov v štúdiu PISA sú **opis, rozprávanie, výklad, argumentácia, návod a rozličné protokoly a zápisnice**“ (Koršňáková a kol., 2010, s. 10).

Mgr. Brndiarová: Vyjadrila názor, že existuje nespočetné množstvo kníh s prírodovednou tematikou, ktoré je možné využiť pri príprave na vyučovanie aj priamo počas vyučovacích hodín. Žiaci aj pedagógovia majú možnosť vybrať si viaceré knihy z prírodovednej oblasti aj v našej školskej knižnici.

Dôležitým pomocníkom však stále zostáva najmä učebnica, ktorá pomáha zoznamovať žiakov so základnými pojmi, vyvodzuje všeobecné závery a uvádza primerane vybrané príklady. Povinnosťou učiteľa je poznať funkciu i možnosti učebnice, poznať jej štruktúru, vedieť ju didakticky správne využiť.

Ing. Horváthová: Si z pozície asistenta učiteľa a aj z každodennej práce so žiakmi myslí, že I. stupeň základnej školy má dôležitú úlohu a to v smere **učiť žiakov učiť sa a ďalej pracovať s textom**.

Pripomína, že čítanie s porozumením je dôležitou podmienkou jej zvládnutia. Má zaberať rovnaké miesto, ako zdokonaľovanie techniky čítania, nadobúdanie počítačových zručností, rozvíjanie komunikačných schopností či tvorivosti. Zdôrazňuje, že by sa nemalo obmedzovať len na vyučovacie hodiny slovenského jazyka a literatúry, ale malo by sa stať aj súčasťou vyučovania prírodovedy a vlastivedy.

3. Analýza textu

Mgr. Kovalančíková Ako už spomenula, vychádza z testovania PISA pripomína, že potreba správneho porozumenia a interpretácie odborného textu je v dnešnej dobe dôležitejšia ako kedykoľvek pred tým. Pre porozumenie zadania pri práci s textom je nespochybniteľná dôležitosť ovládania odbornej terminológie. Pre dosiahnutie odbornej spôsobilosti žiakov je nutné voliť správne metódy práce. Aby sme predišli zbytočným problémom a aby boli naši **žiaci** správne vyzbrojení do reálneho života, mali by vedieť urobiť podrobnú analýzu textu, zhodnotiť prečítaný text, dokázať porovnávať rozličné informácie v textoch s neznámym obsahom a netypickej formy. Na vyučovacích hodinách pri práci s odborným textom je preto neustále potrebné **obohacovať slovnú zásobu žiakov**, problematické termíny správne interpretovať a vracať sa k nim v prípade potreby, motivovať žiakov k záujmu o riešenie komplexných problémov a znalosti reinterpretácie odborného textu, vyberať atraktívne no obohacujúce odborné texty a venovať dostatočný priestor pre získavanie nových odborných poznatkov.

Mgr. Kamila Brndiarová Kolegyňa zdôraznila, že pri **práci s učebnicou** je dôležitá podrobná analýza textu a rozbor učiva, stanovenie najdôležitejších, základných prvkov učiva od menej dôležitých.

- V prvej etape žiaci pozorne čítajú text v učebnici a venujú pozornosť ilustráciám.
- V druhej analyzujú čítaný text, vyhľadávajú hlavné body, pojmy a súvislosti medzi nimi.
- V tretej opakujú získané poznatky z učebnice tak, aby si ju osvojili.

Od 3. ročníka by sa mali žiaci postupne učiť čítať ilustrácie, schémy, grafy, orientovať sa v texte podľa grafického a farebného označenia, podľa obsahu a registra.

V školách sú však rôzne typy žiakov. Jedni berú do rúk texty radi, no niektorí robia radšej čokoľvek iné. Je preto potrebné vybrať vhodné metódy, ktoré nielen pomáhajú žiakom pri práci s textom, ale ich k čítaniu aj motivujú.

Ing. Horváthová Pripomenula, že gramotnosť má v informačnej spoločnosti významnú pozíciu. Pretože narastá množstvo informácií, ktoré je potrebné vedieť vyhľadať, spracovať, vyhodnotiť a použiť, schopnosť efektívne s nimi narábať sa stala nevyhnutnosťou. Preto medzinárodná štúdia PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study), ktorá skúma čitateľskú gramotnosť 9 – 10 ročných žiakov, rozumie pod týmto pojmom (čitateľská gramotnosť).

Ďalej v diskusii spomenula niektoré vyučovacie metódy, ktoré sú vhodné pri práci s prírodovedným textom. Sú to napr.

Slovné: Rozprávanie Vysvetľovanie Prednáška Práca s textom Rozhovor

Názorno-demonštračné: Predvádzanie a pozorovanie Práca s obrazom Inštruktáž

Vedomostno-praktické: Napodobovanie Manipulovanie, laborovanie a experimentovanie

Komplexné výukové metódy : Frontálne vyučovanie - Skupinové a kooperatívne vyučovanie -

Partnerské vyučovanie - Individuálna a individualizačná výučba, samostatná práca žiakov - Kritické myslenie - Brainstorming - Projektové vyučovanie - Dramatické vyučovanie - Otvorené učenie - Učenie v životných situáciách - Televízne učenie - Výučba podporovaná počítačom

Aktivizujúce metódy : Diskusná - Situačná - Heuristické riešenie problémov - Inscenačná - Didaktické hry

4. Výmena skúseností.

Mgr. Libiaková: Učiteľ by mal každé učivo prepájať s regiónom, obcou, hľadať podobnosti, súvislosti, viesť žiakov k hľadaniu informácií. Neučiť veľa faktov, ale učiť históriu cez povesti, príbehy je najlepšia cesta. V školskej knižnici máme veľa zaujímavých kníh na prácu s textom, je len na učiteľovi, či je ochotný pracovať nad rámec základného učiva v učebnici.

Metodický materiál na vyhotovenie prípravy na vyučovaciu hodinu 8

Predmet	Vlastiveda
Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
Ročník	Štvrtý
Učebnica	Dudášová, Mäsiar, Muchová: Vlastiveda pre štvrtákov, strany 16 – 19
Tematický celok	Slovensko v minulosti a dnes
Učivo	Život v dávnej minulosti
Pomôcky	aitec offline
Prierezové témy	Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Medzipredmetové vzťahy	- matematika – orientácia v tabuľke a na číselnej osi (časovej priamke) - slovenský jazyk – písanie vlastných podstatných mien, práca s literárnym textom (povešť) - pracovné vyučovanie – ľudové remeslá (hrnčiarstvo) - informatika – získať informácie z webových stránok	
Výkonový štandard		Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže:		
- zistiť z obrázkov, ako sa krajina Slovenska menila, - povedať, ktoré kmene v dávnej minulosti žili na území Slovenska, - čítať údaje z časovej priamky, □ prerozprávať povesť.		Slovania

Štruktúra, obsah a činnosť	Metodický postup, didaktické poznámky
1. úvodná časť	
Privítanie žiakov v triede	Individuálne podľa podmienok a zvyklostí konkrétnej triedy. Oboznámenie žiakov s cieľom a úlohami vyučovacej hodiny.
2. motivačná časť	
Motivačný rozhovor	Učiteľ vedie so žiakmi motivačný rozhovor o dávnej minulosti, ako žili naši predkovia. Návrh otázok: <i>Koho môžeme označiť/pomenovať slovom „predkovia“? Stretli ste sa s informáciami, ako žili naši predkovia v minulosti? Boli ste v nejakom múzeu? Navštívili ste s rodičmi skanzen? Stretli ste sa už s nejakými vykopávkami?</i>
3. expozičná časť	
Práca s PU, str. 17 aitec offline Kľúčové slová, Život v dávnej minulosti	Učiteľ oboznámi žiakov s obsahom učiva, ktoré ich čaká v tejto kapitole. Pracujú s časovou priamkou, na ktorej si prečítajú základné informácie o významných obdobiach našej histórie. Učiteľ im vysvetlí, že vzdialenosť jednotlivých bodov na časovej priamke je prispôbená počtu udalostí v danom storočí, ktorým sa postupne budú venovať (storočie trvá 100 rokov). 17/1 Žiaci individuálne čítajú hlavný text, hľadajú neznáme slová, môžu si ich v PU podčiarknuť. Spoločne s učiteľom si neznáme slová vysvetlia. Na záver práce s hlavným textom žiaci zopakujú, čo si z neho zapamätali. Pomáhajú si kľúčovými slovami.

<u>aitec offline</u> : Vzorové riešenia	17/2 Žiaci priradujú k názvom správne obrázky. Informácie k jednotlivým obrázkom si môžu nájsť v encyklopédii, alebo na internete.
Práca s PU, str. 18	18/3 Odporúčame prácu v skupinách. Žiaci diskutujú o živote prvých Slovanov. Návrh otázok: <i>Prečo sa ľudia usídľovali na nížinách? Čo potrebovali mať pri svojich obydlích? Čo im zabezpečovala voda? Čím sa živili? Ako si pomáhali? Kde spali? Ako stavali svoje príbytky? Čím sa živili – čo jedli?</i> 18/4 Žiaci pracujú samostatne. Postupne vyfarbujú rovnakou farbou slová alebo slovné spojenia, ktoré spolu súvisia. Spoločne si riešenie skontrolujú. 18/5 Žiaci opäť pracujú samostatne. Ich úlohou je vylúštiť názvy zvierat a napísať ich do rámečkov. Určia, aký úžitok z nich mali ľudia v dávnej minulosti. Diskutujú o tom, aký úžitok z nich máme dnes.
Štruktúra, obsah a činnosť	Metodický postup, didaktické poznámky
Kvíz <u>aitec offline</u> : Vzorové riešenia	Na zopakovanie môžeme využiť kvíz. Žiaci úlohu vyriešia samostatne. Spoločne si riešenie skontrolujú.
4. fixačná časť	
Práca s PU, str. 18, 19 <u>aitec offline</u> : Doplň slová, Výber odpovede (Alf)	18/6 Žiaci rozhodujú o pravdivosti viet na základe získaných vedomostí. Spoločne môžu na danú tému diskutovať. 18/7 Žiaci získavajú informácie v encyklopédiách, na internete, alebo v knihách o živote Slovanov na našom území. 19/8 Žiaci sa učia tvoriť pojmovú mapu. Úlohu robia spoločne, za pomoci učiteľa. 19/9 Žiaci hľadajú rozdiely medzi dvoma obrázkami. Pokračujú diskusiou o živote na území Slovenska v minulosti. Rozprávajú o možnostiach, ktoré mali na život v minulosti naši predkovia.
<u>aitec offline</u> : Povešť (Alf)	19/Povešť o Perúnovi a Velesovi Žiaci si spoločne prečítajú <i>Povešť o Perúnovi a Velesovi</i> . S povestou pracujú podľa pokynov v MK na str. 4.
Modelovanie	Žiaci si najprv prezerajú predmety z minulosti – džbány, misky, poháre, mince, šperky a pod. Nakreslia si návrh ľubovoľného predmetu z minulosti a potom sa podľa nákresu pokúsia tento predmet vymodelovať z modelovacej hmoty. Ak má škola možnosť, je lepšie použiť keramickú hlinu.
Námety a odporúčania	
Celoročný projekt	História Slovenska: Žiaci si s pomocou učiteľa budú vytvárať vlajočky k jednotlivým témam. Budú ich lepiť na druhý baliaci papier – História Slovenska a umiestnia ho k mape Slovenska, na ktorej pracovali v 1. kapitole. Pri každej téme žiaci vytvoria vlajočky charakteristické pre danú historickú tému na znak, že Slovania žili na území dnešného Slovenska a sú našimi predkami.
Dlhodobý projekt	História našej obce po štvrtácky: Žiaci vytvoria na projekte <i>História Slovenska</i> časovú priamku svojej obce podľa storočí, ktoré v jednotlivých témach spoznávajú. Vytvoria ju podľa vlastnej predstavy a fantázie, navrhujú, ako ich obec mohla v danom storočí vyzeráť, čo sa v nej mohlo nachádzať. Pri aktuálnej téme zaznačia na časovej priamke 6. storočie v ich obci. Keď prídu na časovej priamke do obdobia, kedy už záznamy o ich obci existujú, časovú priamku dopĺňajú týmito údajmi.
5. záverečná časť	

Spoločné vyhodnotenie práce	Na záver hodiny si žiaci v skratke spoločne zopakujú, čo nové sa naučili, ako sa na hodine cítili, čo ich najviac zaujalo. Učiteľ pri hodnotení práce pristupuje k žiakom individuálne, pozitívne oceňuje každé riešenie a zdôrazňuje každé napredovanie, preto ich hodnotí (prípadne klasifikuje) počas celej hodiny. Žiaci si môžu dokresliť sebahodnotenie (tvár <u>smajlíka</u>) na jednotlivé časti učiva na spodnom okraji strany.
-----------------------------	--

Mgr. Kovalančíková : Ponúkla kolegom zaužívané metódy rozboru odborného textu:

METÓDA VERIFIKÁCIE VIET

Žiak si najprv prečíta krátky text (10-12 viet), ktorý však obsahuje nejakú novú informáciu. Zo začiatku používame jednoduchšie texty. Po prečítaní dáme žiakom ďalší text, ktorý má podobný obsah. Úlohou žiakov je zistiť, ktoré informácie sú totožné v oboch textoch a ktoré sú uvedené ako nové v druhom texte.

POSTUP 5-4-3-2-1 a 3-2-1 – spomínaná už vyššie VYHLADÁVANIE KĹÚČOVÝCH SLOV

Aktivita sa využíva v dvoch podobách: pred čítaním ako nástroj na predvídanie, po čítaní ako nástroj reflexie. Pri využití pred čítaním učiteľ z pripraveného spoločného textu premyslene vyberá kľúčové slová a predkladá ich triede, aby sa každý žiak na ich základe mohol pokúsiť o odhad možného obsahu a rozvoja príbehu. Rôzne návrhy sa porovnávajú a následne konfrontujú s originálnym textom, napríklad pri čítaní s predvídaním. S využitím kľúčových slov pri čítaní textu vyhľadávajú a navrhujú kľúčové slová sami žiaci a učia sa tým, čo v texte hrá významnú a čo vedľajšiu úlohu, od ktorých bodov (výrazov) sa dej alebo problém rozvíja. Pripravujú sa tak na zručnosť sumarizovania.

Inovatívne metódy práce s odborným textom a novými pojmi:

G - TEXT

Meria jednoduché porozumenie nadvetných vzťahov. Každá položka sa skladá z vety a otázky, ktorá sa viaže na túto vetu. Ide o rýchlostný test, pre ktorý majú žiaci pevne stanovený čas. Obsahuje veľký počet odpovedí, aby aj najrýchlejší žiaci mali dostatok položiek na odpovedanie. Ťažnosť položiek postupne narastá, vety sú dlhšie a obsahujú viac odborných názvov.

KTO POZNÁ MAPU NEZABLÚDI

Metóda pozostávajúca z prepojenia textu a grafického obsahu, ktorá obohacuje slovnú zásobu, kritické myslenie a riešenie komplexných problémov formou indukcie a dedukcie.

Vhodným výberom textov, použitím inovatívnych metód, a správnu motiváciou pre prácu s odbornými textami dokážeme zvýšiť záujem žiakov o prácu s odbornými textami a prispieť tak k obohacovaniu ich slovnéj zásoby. Je však nevyhnutné, aby sme pritom pozorne sledovali množstvo informácií, ktoré musia žiaci prijať a spracovať.

Práca s nesúvislým textom

Živá príroda

Dravec je živočích, ktorý sa živí inými živočíchmi.

Ktorý z nasledujúcich živočíchov je dravec?

- (A) jelen (B) vlk (C) krava (D) koza

Obsahová oblasť: Živá príroda

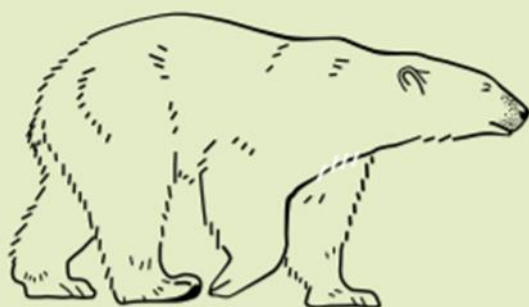
Ekosystémy

Kognitívna oblasť: Poznatky

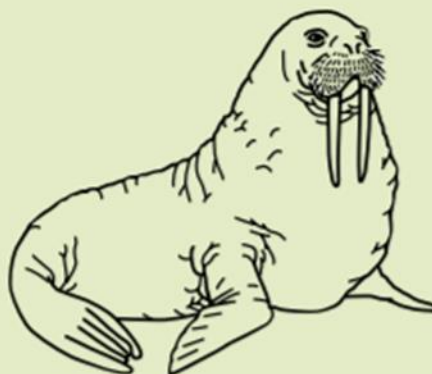
Referenčná úroveň: 1 – nízka

Počet bodov: 1

polárny medveď

mrož

Polárny medveď a mrož sa od seba výrazne líšia, ale obaja majú schopnosť prežiť v extrémnom chlade. Polárny medveď má hrubú srst', ktorá mu umožňuje udržať telesnú teplotu. Mrož nemá nijakú srst'.

Čo pomáha mrožovi udržať telesnú teplotu?

- (A) vrstvy tuku (B) kly (C) hmatové fúzy (D) plutvy

Obsahová oblasť: Živá príroda
Interakcie
so životným
prostredím

Kognitívna oblasť: Aplikácia

Referenčná úroveň: 1 – nízka

Počet bodov: 1

Ježko je malý živočích s pichliačmi. Ak sa bojí, skrúti sa do klobka.

Ako toto správanie pomáha ježkovi?

- (A) Ježko sa môže rýchlo odkotúľať preč.
- (B) Ježko vyzerá väčší, keď je skrútený.
- (C) Ježka je ťažšie zbadáť, keď je v klobku.
- (D) Mäkké časti ježkovho tela sú chránené.

Obsahová oblasť: Živá príroda
Interakcie
so životným
prostredím

Kognitívna oblasť: Aplikácia

Referenčná úroveň: 4 – najvyššia

Počet bodov: 1

Na obrázku je jazierko.

Podľa tohto obrázku vpíš do prázdnych miest dole tri živé a tri neživé prírodniny.

Živé prírodniny

- 1.
- 2.
- 3.

Neživé prírodniny

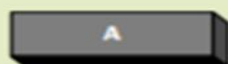
- 1.
- 2.
- 3.

Neživá príroda

Beáta má dva magnety (A a B) a dva rovnaké kovové špendlíky.

Posúva magnet A po stole dovtedy, kým kovový špendlík nezačne byť priťahovaný k magnetu.

Posúva magnet B po stole dovtedy, kým kovový špendlík nezačne byť priťahovaný k magnetu.

magnety

kovové špendlíky

Zistí, že magnet A priťahuje kovový špendlík zo vzdialenosti 15_cm a magnet B priťahuje kovový špendlík zo vzdialenosti 10_cm.

Štefan tvrdí, že obidva magnety sú rovnako silné.

Súhlasíš?

(Označ jednu možnosť.)

☐

Áno

☐

Nie

Svoju odpoveď zdôvodni.

Obsahová oblasť: Neživá príroda
Zdroje a účinky
energie

Kognitívna oblasť: Uvažovanie

Referenčná úroveň: 4 – najvyššia

Počet bodov: 1

Marek sa hojdá na hojdačke so svojou sestrou Kamilou a potom so svojím bratom Ľubošom. Marek váži rovnako ako Kamila, ale Ľuboš váži dvakrát viac ako Marek.

Marek

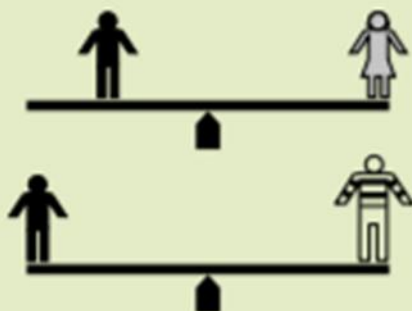

Kamila

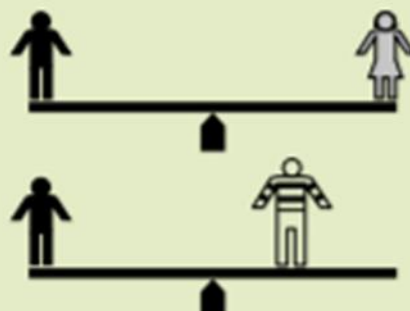

Ľuboš

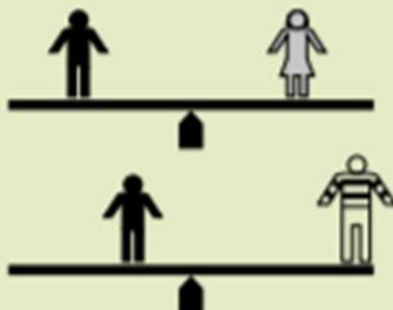
Ktorý obrázok znázorňuje, kde by mali deti sedieť, aby Marek dokázal udržať rovnováhu s Kamilou a potom s Ľubošom?

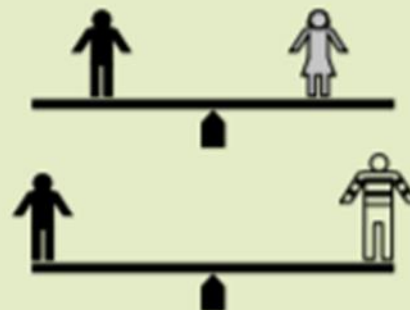
(A)

(B)

(C)

(D)

[illegible]

VÝROK	TOTO VIEM (ÁNO/NIE)	TOTO SOM SI PREČÍTAL/-A (ÁNO/NIE)
Krt je prispôsobený životu v pôde, len občas vychádza na povrch.		
V rypáčku má uložené čuchové a hmatové ústroje.		
Je úplne slepý.		
Prednými končatinami vyhrabáva pôdu.		
Dýcha pľúcami.		
Nemá uši.		

Z AKTOVKY DO ROZPRÁVKY

POMÔCKY:

kartičky k danej téme

POSTUP:

1. Žiaci si prezrú obrázky (slová) – vysvetlia ich význam
2. Vyučujúci začne rozprávať známu rozprávku, pri rozprávaní použije jedno slovo z kartičiek – danú kartičku si vezme k sebe
3. Žiak, ktorý vie pokračovať, rozpráva rozprávku ďalej tak, že zakomponuje do deja ďalšie slovo alebo obrázok

POZNÁMKA:

Žiaci sa pri rozprávaní striedajú a zároveň postupne používajú ďalšie slová z kartičiek

Na vyučovacích hodinách prírodovedy využívame rôzne vyučovacie metódy. Tak ako všetky metódy, aj práca a učebnicami a s inými knihami je efektívna vtedy, ak zabezpečí u žiakov dosiahnutie určitého vyučovacieho cieľa. Získané vedomosti je možné overiť rôznymi spôsobmi, napríklad pomocou hádanky, alebo opravením nesprávnej vety.

1. **Hádanka**

Doplň do vyznačeného miesta názov opisovaného živočícha

A je to bylinožravec a prežúvavec

- má výborný sluch i zrak
- samec má na hlave parohy
- v nebezpečenstve veľmi rýchlo uteká
- je to poľovná zver, tzv. vysoká
- srst' ma v lete hrdzavohnedú, v zime hnedosivú

B žije v korunách stromov, podhorských lesov

- má sivú, pruhovanú srst'
- má ostré, zatiahnuteľné pazúry
- je to mäsožravec
- oči má so široko rozťahnutelnou zrenicou
- u nás ho nájdete prevažne v Tatrách

2. **Opravenie nesprávnej vety**

Zoologická záhrada je miesto, kde sa pestujú vzácne druhy rastlín.

Dážďovka má výborne vyvinutý čuch aj zrak. Má veľké oči.

Mláďatá dážďovky obyčajne sa rodia živé ale slepé. Po desiatich dňoch sa prestávajú živiť materským mliekom

Mlynárik kapustový prekonáva dokonalú premenu. V jeho vývoji sú dve vývinové štádiá húsenica a motýľ.

Včely žijú vo včelích spoločenstvách. Podľa činnosti, ktoré vykonávajú ich delíme na robotníkov, medovníkárov a samca, ktorý je včelím cisárom. Ten čistí úl.

To, že je lastovička sťahovavý vták znamená, že nemá vlastné hniezdo, ale sa sťahuje do hniezd iných vtákov.

Krt žije v zemi a je mäsožravec. Potravu si loví pomocou malých predných končatín. Mláďatá sa živia cicaním materského mlieka.

Ing.Horváthová Ponúkla kolegom nasledovnú aktivitu vhodnú pre žiakov 4.ročníka.

Aktivita: Výlet do histórie

Cieľ aktivity: Pochopiť dôležité historické medzníky

Tematický okruh: Spoznávame svoje dejiny Pomôcky a príprava: Ovládací panel z kartónovej škatule, kartičky so slovami, ktoré budú žiaci dopĺňať do textu (umiestnime na magnetickú tabuľu), pracovný list Výlet do histórie.

Pomôcky: učebnica 4.ročníka Vlastiveda resp. dejiny SR

Prostredie: Trieda

Vek žiakov: 9-10 rokov

Doba trvania: 25 minút

Motivácia: Dnes nasadneme do stroja času a poletíme do minulosti. Popis aktivity: Učiteľ so žiakmi na hodine výtvarnej výchovy vyrobia z kartónovej škatule ovládací panel stroja času. Na škatuľu namaľujú rôzne tlačidlá. Ten teraz využijeme na výlet do minulosti. Vyplňte pracovný list Výlet do histórie.

Pracovný list: Výlet do histórie

Ako štartovací rok si na naše putovanie vyberieme rok 2000. Z tohto letopočtu vyrazíme za dnešným dobrodružstvom. Poriadne sa pripútaj, práve štartujeme. Vraciame sa späť o 1 167 rokov: $2000 - 1167 =$

Na našom území prebehlo veľké sťahovanie národov. Prišli sem.....
Žili va obrábali Spájaním týchto kmeňov vznikla ríša. Neskôr na tomto území vznikol prvý štátny útvar Slovanov. Volal sa Veľká Rok jej vzniku sme si už vypočítali. Bolo to v roku: Zostaneme na Veľkej Morave a preskúmame jej históriu. K roku vzniku Veľkomoravskej ríše pripočítaj číslo 30: Prvým známym kniežaťom Veľkej Moravy bol Na Veľkú Moravu pozval v rokubratov a Títo bratia vytvorili písmo Najväčším vládcom Veľkej

Moravy bol Po Svätoplukovej smrti a zániku Veľkej Moravy postupne prichádza obdobie, keď sa v susedstve Slovanov usádzajú Maďari. V roku 1000 tu vzniklo..... Jeho súčasťou sa stáva aj územie Slovanov. Prvým kráľom Uhorska sa stal Keď sa národ chce spolu dorozumievať, potrebuje mať svoj spoločný..... Prvú spisovnú slovenčinu zostavil kňaz. Volal sa Základom tohto jazyka bolo nárečie. Neskôr veľký národovec so svojimi spolupracovníkmi vytvoril novú spisovnú slovenčinu. Základom tohto jazyka bolo iné nárečie - Skús si spomenúť na slová, ktoré nám dnes znejú zvlášť a rokmi sa zdokonaľovali až do svojej súčasnej podoby: slovo kedysi slovo dnes Si veľmi prekvapený, koľko toho vieme z našich dejín? Úplne si zabudol na smútok za domovom. Chceš cestovať ďalej v našich dejinách? Tak sa nezdržiavajme a poďme. Vráťme sa v našich dejinách späť, od roku 2000 odrátaj číslo 264: $2000 - 264 =$ Pristávame v roku keď sa Mária Terézia zosobášila s Františkom Štefanom. Bola matkou 16 detí a po troch dievčatkách sa narodil následník trónu Mária Terézia sa stala aj kráľovnou. Korunovali ju v Dóme svätého v Bratislave. V roku 1743 ju korunovali aj za českú kráľovnú v Prahe. Po smrti manžela začala Mária Terézia vládnuť spolu so svojím synom Bola to významná postava histórie nášho národa. Hoci je Bratislava najmladším hlavným mestom Európy, má veľmi bohatú históriu. Leží v Európy. Bola križovatkou aj cieľom obchodných ciest. V rímskom období stála priamo na Rímskej ríše. História Bratislavy sa spája aj s históriou kráľovstva. Po vpádebola Bratislava zničená, no po ich odchode opäť obnovená. V roku 1536 sa stala hlavným mestom Uhorska a v Dóme tu bolo korunovaných 11 kráľov. V 19. storočí sa história obohacuje a mesto sa stáva centrom slovenskej vzdelanosti – pôsobí tu Ľudovít, zakladateľ dnešnej podoby spisovného jazyka. V roku 1919 sa na mape objavuje dnešný názov mesta BRATISLAVA. Od 1.1 je Bratislava hlavným mestom samostatnej Slovenskej republiky.

Mgr. Szőke, Henčová: Kolegovia pripomenuli, že aj oni v rámci Telesnej a športovej výchovy v rámci Cvičení v prírode a Účelových cvičení pracujú so žiakmi s prírodovedným textom. Zdôraznili že texty sú priamoúmerné reálnemu životu. Žiaci s textom pracujú, či je to už text o človeku, ochrane jeho zdravia, poskytnutia prvej pomoci, alebo text o prírodných katastrofách, ochrane životného prostredia, alebo text o orientácii v prírode, prírodných úkazoch, turistických a dopravných značkách či pravidlách. Texty sa čítajú a v diskusiách analyzujú.

5. Diskusia:

Vyučujúci si navzájom:

- prezentovali viaceré možnosti práce s prírodovedným/vlastivedným textom,
- vecne diskutovali o prezentovaných aktivitách,
- hodnotili prínosy a negatíva práce žiakov s prírodovedným/vlastivedným textom,
- ponúkli kolegom možnosti inšpirovania sa,
- pripomenuli, aby texty úzko súviseli s reálnymi životnými situáciami a potrebami
- zdôraznili spájať teóriu so životom
- Mgr. Kovalančíková poďakovala členom Pedagogického klubu Prírodoveda za zaujímavé príspevky a ich aktivitu.

6 Závery a odporúčania:

- Dbáť na výber textu v rámci prírodovedných predmetov, ktoré sú prepojené s reálnym životom , praxou a sú žiakom prístupné.
- Dbáť na kvalitnú prípravu na vyučovanie-textový materiál, pomôcky, metódy, formy práce.
- Pri práci s prírodovedným/vlastivedným textom stále rozvíjať čitateľskú gramotnosť.
- Dôkladne robiť so žiakmi analýzu textu, spätnú väzbu na porozumenie.
- Motivovať žiakov na bádanie, experimenty, pokusy, zážitkové učenie.
- Klásť dôraz na podporu každého žiaka.
- Využívať metódy a formy práce podporujúce inkluzívne vzdelávanie na vyučovaní prírodovedných predmetov, to znamená aj pri práci s prírodovedným textom.
- Zamerať sa na aktivity na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti a zároveň aj čitateľskej gramotnosti.
- Pripraviť materiály pre budúce stretnutie pedagogického klubu:

Téma stretnutia: Psychohygiena dieťaťa

1. Správne rozvrhnutie času pri práci so žiakmi popoludní.

2. Výmena skúseností s asistentami.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Július Szöke, člen PK Prírodoveda
Dátum	24. 05. 2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Henčová
Dátum	
Podpis	

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a
Názov projektu:	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšť'a
Kód ITMS projektu:	312011S716
Názov pedagogického klubu:	Pedagogický klub - PRÍRODOVEDA

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: **Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101**

Dátum konania stretnutia: 24.05.2021

Trvanie stretnutia: od 14:00 h do 17:00 h

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	Mgr. Ľubica Henčová		Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
2.	Mgr. Miroslava Libiaková		Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
3.	Mgr. Kamila Kovalančíková		Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
4.	Mgr. Július Szőke		Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
5.	Ing. Martina Horváthová		Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
6.	Mgr. Kamila Brndiarová		Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia